

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації Миронової Ганни Володимирівни на тему:
«Удосконалення технологічних прийомів вирощування насінневої картоплі
в умовах Лісостепу правобережного», представленої на здобуття наукового
ступеня доктора філософії в галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство
за спеціальністю 201 Агрономія**

У результаті розгляду, опрацювання теоретичних та практичних положень дисертаційного дослідження, поданих до розгляду наукових публікацій за темою дисертації Миронової Ганни Володимирівни, а також за підсумками проведеного семінару, визначено наступне:

Актуальність теми досліджень і отриманих результатів. Підвищення продуктивності галузі картоплярства можливе завдяки впровадженню у виробництво високоврожайних сортів, які є адаптованими до вирощування у конкретних ґрунтово-кліматичних умовах. Поряд із селекцією важливу роль відіграє насінництво, на яке покладено завдання виробництва високоякісного насінневого матеріалу, забезпечуючи тривалий період вирощування сорту.

Для реалізації генетичного потенціалу, закладеного в сортах, необхідне вирощування насінневого матеріалу високих категорій, яке сприятиме стабілізації врожайності картоплі, підвищить коефіцієнт розмноження насіння та вихід насінневих бульб.

Для отримання стабільно високої врожайності, підвищення коефіцієнта розмноження картоплі і виходу насінневої фракції, крім високоврожайних сортів, якісного насінневого матеріалу та належного агрофону вирощування, потрібне вивчення оптимізації системи удобрення, ураховуючи способи і норми внесених добрив у взаємодії з фракцією посадкового матеріалу для раціонального використання сортів, з тим щоб найбільш повно реалізувати їхній генетичний потенціал. Тому вивчення цих питань в умовах Лісостепу правобережного є актуальним.

Цю проблематику вивчали науковці Н.В. Кнап; Л.А. Гарбар; Т.М. Купріянова; Ю.Р. Ільчук, Р.В. Ільчук; Л.Є. Кармазіна; В.В. Альохін; О.В. Вишневська. Проте недостатньо вивченими залишилися питання розробки технологічних прийомів вирощування шляхом оптимізації системи удобрення, ураховуючи способи і норми внесених добрив у взаємодії з фракцією посадкового матеріалу різного сортового складу, унаслідок чого підвищуватиметься врожайність, коефіцієнт розмноження і вихід насінневої фракції картоплі, що має важливе значення.

Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри. Проведені дослідження за темою дисертації є складовою частиною завдання науково-дослідних робіт Вінницького національного аграрного університету. «Врожайні властивості сортів насінневої картоплі залежно від оптимізації технологічних прийомів вирощування» (державний реєстраційний номер 0121U110776, 05.2021-12.2023 рр.).

Наукова новизна основних результатів дослідження. Наукова новизна отриманих результатів визначається обраною темою дослідження, його теоретичною та практичною значимістю з огляду на актуальність роботи. Дисертаційне дослідження виконано автором особисто, містить наукові положення та наукові результати, що характеризуються як науково значимі з огляду на потреби теорії та практики за спеціальністю 201 Агрономія.

Наукова новизна одержаних результатів:

Уперше для умов Лісостепу правобережного оптимізовано технологічні чинники вирощування насінневої картоплі відповідного сортового складу, які підвищують урожайність.

Установлено коефіцієнт розмноження та вихід насінневої фракції завдяки проведенню органічного й мінерального удобрення, застосування для посадки оптимальної фракції насінневого матеріалу та сортових особливостей.

Удосконалено елементи технології вирощування насінневої картоплі в умовах нестійкого зволоження для забезпечення вищої економічної ефективності.

Набули подальшого розвитку питання формування тривалості міжфазного періоду залежно від технологічних прийомів, особливості динаміки лінійного росту й функціонування фотосинтетичного апарату, елементів структури врожаю, урожайності, коефіцієнта розмноження та виходу насінневої фракції залежно від впливу сортових особливостей, способів і норм застосованих добрив, фракцій посадкового матеріалу. Запропоновані технологічні прийоми дозволяють, порівняно з контрольним варіантом, отримати вищі енергетичні показники, а отже, й економічну ефективність.

Практична цінність результатів дослідження та їх впровадження. Цінність отриманих наукових результатів полягає в тому, що теоретичні та практичні положення дисертації зорієнтовані на вирішення актуальних завдань – підвищення урожайності насінневої картоплі, коефіцієнта розмноження та виходу насінневої фракції, шляхом удосконалення технологічних прийомів вирощування. Розроблені наукові положення логічно доведено до рівня конкретних пропозицій, придатних для впровадження в практику.

Упровадження у виробництво вдосконалених технологічних прийомів вирощування насінневої картоплі в умовах Лісостепу правобережного дає змогу одержувати врожайність насінневої картоплі до 21,2 т/га.

Результати дисертаційної роботи, впроваджені в ТОВ «Козацька долина 2006» (акт від 16.12.2021 р.), ПП «МТС» (акт від 15.06.2022 р.) на загальній площі 25 га, підтверджують підвищення врожайності на 24,4-26,1 %, коефіцієнта розмноження насіння – на 23,9-25,8% та виходу насінневої фракції – на 10,1-10,5% у разі застосування оптимізованих технологічних прийомів вирощування насінневої картоплі, рекомендованих виробництву за результатами досліджень автора.

Підтвердженням наукової та практичної цінності отриманих результатів є використання основних теоретичних та практичних рекомендацій у освітньому процесі Вінницького національного аграрного університету під час викладання навчальної дисципліни «Рослинництво».

Одержані наукові результати мають практичне значення й впроваджені у навчально-методичний процес і наукову роботу кафедри рослинництва, селекції та біоенергетичних культур (довідка № 01.1-60-2041 від 22.12.2021 р.).

Аналіз кількості наукових публікацій, повноти опублікування результатів дисертації та особистого внеску здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих із співавторами та зарахованих за темою дисертації, засвідчив, що результати дослідження, які викладені в дисертаційній роботі, отримані автором самостійно, та повною мірою відображають основні положення та висновки роботи, доповідалися і обговорювалися на науково-практичних конференціях.

Результати дисертаційної роботи Миронової Г.В. опубліковано у 11 наукових працях загальним обсягом 7,48 умовн. друк. арк. (власний доробок автора 3,62 умовн. друк. арк.) у тому числі 0,23 умовн. друк. арк. в науковому фаховому виданні України віднесеного до категорії «А», що індексується в міжнародній наукометричній базі Scopus, 0,06 умовн. друк. арк. в іноземному науковому виданні, яке індексується в міжнародній наукометричній базі, 2,51 умовн. друк. арк. у наукових фахових виданнях України, включених до міжнародних наукометричних баз та 0,82 умовн. друк. арк. у інших виданнях. З них відповідають вимогам п. 8 – 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 – 7 публікацій.

Список облікованих праць за темою дисертації

Стаття в науковому фаховому виданні України віднесеному до категорії «А», що індексується в міжнародній наукометричній базі Scopus

1. Myronova H., Tymoshchuk T., Voloshyna O., Mazur O., Mazur O. Formation of seed potato yield depending on the elements of cultivation technology. *Scientific Horizons*. 2023. Vol. 26 (2). P. 19-30. DOI: 10.48077/scihor.26(2).2023.19-30.

URL: <https://sciencehorizon.com.ua/en/journals/tom-26-2-2023/formuvannya-urozhaynosti-nasinnyevoyi-kartopli-zalezho-vid-elementiv-tekhnologiyi-viroshchuvannya> (1,15 друк. арк., дільова частка 0,23 друк. арк.). (Scopus).

Статті у наукових фахових виданнях України, включених до міжнародної наукометричної бази даних (Index Copernicus)

1. Мазур О.В., Миронова Г.В., Сташевський Р.В. Удосконалення технологічних прийомів вирощування насінневої картоплі. *Сільське господарство та лісівництво*. 2021. №1 (20). С. 245-254. DOI: 10.37128/2707-5826-2021-1-19

URL: <http://forestry.vsau.org/storage/articles/August2023/L8LRK7zcrpJ9DJFqnvM3.pdf> (0,63 друк. арк., дольова частка 0,21 друк. арк.)

2. Мазур О.В., Мазур О.В., Лютка Г.В., **Миронова Г.В.** Оптимізація технологічних прийомів вирощування картоплі за органо-мінеральної системи удобрення в умовах зміни клімату. *Сільське господарство та лісівництво*. 2021. № 2 (21). С. 120-128. DOI: 10.37128/2707-5826-2021-2-10 URL: <http://forestry.vsau.org/storage/articles/August2023/rrkFхYhyuKbRgXnAoUMC.pdf> (0,57 друк. арк., дольова частка 0,14 друк. арк.)

3. Мазур О.В., Мазур О.В., **Миронова Г.В.** Вивчення технологічних прийомів вирощування насінневої картоплі. *Сільське господарство та лісівництво*. 2021. № 3 (22). С. 237-250. DOI: 10.37128/2707-5826-2021-3-19 URL: <http://forestry.vsau.org/storage/articles/August2023/8DTtVORqbCbDrvaqP3g6.pdf> (0,79 друк. арк., дольова частка 0,26 друк. арк.)

4. Mazur O.V., **Myronova H.V.** Yield and seed production of potato varieties depending on the elements of growing technology. *Сільське господарство та лісівництво*. 2022. № 1 (24). С. 28-45. DOI: 10.37128/2707-5826-2022-1-3 URL: <http://forestry.vsau.org/storage/articles/August2023/eU4ZDZVTgHjzXFQ9zKjA.pdf> (1,08 друк. арк., дольова частка 0,54 друк. арк.)

5. Мазур О.В., **Миронова Г.В.** Економічна та енергетична ефективність вирощування насінневої картоплі в умовах Лісостепу правобережного. *Сільське господарство та лісівництво*. 2022. № 2 (25). С. 99-116. DOI: 10.37128/2707-5826-2022-2-8

URL: <http://forestry.vsau.org/storage/articles/August2023/4ZTr0SfjyE4PqrQQpF.pdf> (1,08 друк. арк., дольова частка 0,54 друк. арк.)

6. **Миронова Г.В.** Урожайність і якість сортів бульб картоплі залежно від технологічних прийомів вирощування. *Сільське господарство та лісівництво*. 2023. № 1 (28). С. 232-244. DOI: 10.37128/2707-5826-2023-1-17 URL: <http://forestry.vsau.org/storage/articles/May2023/I6t9aQ7dx81h2dxNDFbC.pdf> (0,82 друк. арк.)

Стаття у іноземному науковому виданні, яке індексується у міжнародній наукометричній базі (Index Copernicus)

1. **Myronova H.**, Honcharuk I., Mazur O., Tkachuk O., Vradii O., Mazur O., Shkatula Y., Peleh L., Okrushko S. Optimization of measures to increase disease resistance of potato varieties as a factor of reducing environmental pollution. *International Journal of Ecosystems and Ecology Science*. 2023. Vol. 13 (2). P. 163-170. DOI: <https://doi.org/10.31407/ijees13.218>.

URL: <https://ijees.net/images/pdf/HMyronovaIHoncharukOMazurOTkachukOVradiiOMazurYShkatulaLPelehSOkrushkoOPTIMIZATIONOFMEASURESTOINCREASEDISEASERESISTANCEOFPOTATOVARIETIESASAFACROFREDUCINGENVIRONMENTALPOLLUTIONpage163-170:-1ffda1279c.pdf> (0,54 друк. арк., дольова частка 0,06 друк. арк.)

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. **Миронова Г.В.** Сучасні підходи до впровадження новітніх технологій агровиробництва картоплі. Tendenze attuali della moderna ricerca scientifica:

die internationale wissenschaftlich-praktische Konferenz. 5 Juni 2020. Stuttgart, Deutschland. 2020. P. 118-123. DOI 10.36074/05.06.2020.v1.45. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/logos/issue/view/05.06.2020/315> (0,43 друк. арк.).

2. **Миронова Г.В.** Вплив застосування добрив на урожайність та якість картоплі. Actual trends of modern scientific research: proceedings of XI International Scientific and Practical Conference. 6-8 June 2021. Munich, Germany. 2021. P. 22-25.

URL: <https://sci-conf.com.ua/xi-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-actual-trends-of-modern-scientific-research-6-8-iyunya-2021-goda-myunhen-germaniya-arhiv/> (0,16 друк. арк.).

3. **Миронова Г.В.** Перспективна інновація для фермерів при вирощуванні картоплі. Modern science: innovations and prospects: proceedings of IX International Scientific and Practical Conference, 29-31 May 2022. Stockholm, Sweden. 2022. Vol. 1. P. 20-25.

URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2022/05/MODERN-SCIENCE-INNOVATIONS-AND-PROSPECTS-29-31.05.22.pdf> (0,23 друк. арк.).

Положення дисертаційної роботи пройшли апробацію у доповідях і виступах дисертанта на 5 міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, що відбулися протягом 2020-2022 рр.

ВИСНОВОК

Дисертація Миронової Ганни Володимирівни на тему: «Удосконалення технологічних прийомів вирощування насінневої картоплі в умовах Лісостепу правобережного» є оригінальним, самостійним, завершеним науковим дослідженням, що стосується актуальної проблеми і містить оригінальні підходи до вирішення теоретичних і практичних завдань щодо удосконалення технологічних прийомів вирощування насінневої картоплі. Наукові положення, що знайшли відображення в дисертації, є обґрунтованими, про що свідчить структурна побудова та зміст роботи, істотний перелік узагальнених, систематизованих та опрацьованих автором фундаментальних робіт вітчизняних та зарубіжних учених і фахівців із питань вирощування насінневої картоплі. Робота виконана державною мовою.

Зміст дисертації відповідає визначеній меті, поставлені дисертантом наукові завдання вирішені повністю, мету дослідження досягнуто. Основні положення дисертації містять елементи наукової новизни. Структура й обсяг роботи відповідають встановленим вимогам. Наукові положення, висновки і рекомендації повністю обґрунтовані та аргументовані, містять наукову новизну та отримали необхідну апробацію на науково-практичних конференціях. У публікаціях здобувача відображені основні положення дисертації.

Дисертація Миронової Ганни Володимирівни на тему: «Удосконалення технологічних прийомів вирощування насінневої картоплі в умовах Лісостепу правобережного» за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю науковою та практичною цінністю здобутих результатів відповідає спеціальності 201 Агрономія, вимогам пп. 6, 7, 8, 9 Порядку присудження

ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 та за структурою, мовою та стилем викладення відповідає вимогам наказу МОН від 12 січня 2017 року № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій».

Дисертація Миронової Ганни Володимирівни на тему: «Удосконалення технологічних прийомів вирощування насінневої картоплі в умовах Лісостепу правобережного» може бути рекомендована до подання у спеціалізовану вчену раду на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство за спеціальністю 201 Агрономія.

**Голова міжкафедрального семінару
навчально-наукового інституту
агротехнологій та природокористування:
д.с.-г.н., доцент, доцент кафедри
рослинництва та садівництва
Вінницького національного аграрного
університету**

Віталій ПАЛАМАРЧУК

Лідією Паламарчука в завідувачку

Т.в.о. вченої секретарки Лариса Семик

